

แนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

Teacher Development in English Learning Management for Roi-Et Primary Educational Service Office Area 2

อัจฉราภรณ์ สิงห์สม¹, ธัชชัย จิตรนันท์²

Acharaporn Singsom¹, Thatchai Chittranun²

บทคัดย่อ

การศึกษารังนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 และศึกษาแนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ข้าราชการครู กลุ่มสารการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 234 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.83 แบบสัมภาษณ์และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางสติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหาผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29

2. แนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผู้วิจัยสรุปแนวทางได้ดังนี้

2.1 ควรส่งเสริมให้ครูจัดทำฐานข้อมูลของนักเรียน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยการศึกษาฝึกอบรมให้ความรู้แก่ครู

¹ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ M.Ed. Candidate in Educational Administration and Development, Faculty of Education, Mahasarakham University

² Assistant Professor Faculty of Education, Mahasarakham University

2.2 ควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยมีเทคนิคหรือ การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีเทคนิคการถ่ายทอดความรู้เพื่อจูงใจผู้เรียน ในการเรียนภาษาอังกฤษด้วย กิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติจริง

2.3 มีการจัดฝึกอบรมครูและนักเรียนด้านแบบด้านภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นแกนนำในการให้ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ

2.4 จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับการทำวิจัยแก่ปัญหาและพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล

2.5 สถานศึกษาควรสร้างความรู้ ความเข้าใจในรูปแบบ เทคนิค วิธีการสอนที่เหมาะสม ด้วยวิธี การสาธิตการสอนการจัดประชุมปฏิบัติการ และใช้กระบวนการการพี่เลี้ยง

2.6 ส่งเสริมให้ครูศึกษาดูงานเกี่ยวกับวิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ทางภาษาอังกฤษจาก ครูด้านแบบสร้างครูแกนนำในการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการวัดและ ประเมินผล โดยมีครูพี่เลี้ยงคอยแนะนำ

2.7 ให้ครูฝึกออกแบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลายโดยได้รับการตรวจสอบจาก ผู้เชี่ยวชาญและควรนำไปทดลองใช้ ก่อนนำไปใช้จริง เพื่อจะได้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่นำไปใช้ได้ใน ทุกสถานการณ์และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของเนื้อหา

คำสำคัญ : การพัฒนาครู, การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

Abstract

This study was divided into two phases. The first phase was a study of current and desirable conditions in English Learning Management for schools under Roi-Et Primary Educational Service Office Area 2. The research sample in this phase consisted of 234 government teachers in the foreign language learning department of schools under Roi-Et Primary Educational Service Office Area 2 obtained by multi-step sampling. The Second phase was a study of teacher development guidelines in English learning management. The sample consisted of professional evaluators. The research instrument was a rating scale questionnaire with a reliability of 83. The statistics used for analyzing data were mean standard deviation, and content analysis. The results are as follows,

1. The current condition of English learning management in general is at a high level with a 3.71 average. The desirable conditions in English learning management are also at a high level with a 4.29 average.

2. Teacher development guidelines in English learning management for Roi-Et Primary Educational Service Office Area 2 can be summarized, as follows.

2.1 The student database process should encourage development of activities with a teacher training approach.

2.2 English curriculum training with various techniques in learning management should be emphasized, especially, knowledge transfer techniques to motivate learners in English practical activities.

- 2.3 Teacher and student master training should be provided for English learning leadership.
- 2.4 A research practical training center should be established to solve problems and develop individual learners.
- 2.5 An Institute of education should provide knowledge, understanding of forms, techniques, and appropriate teaching methods with teaching demonstration, practical training, and a mentoring process.
- 2.6 Activity promoting writing an English learning management plan from master teachers should be supported. Moreover, the leadership of teachers as evaluation tools should be considered.
- 2.7 Teacher training should create various evaluation tools that have been approved by experts. The tools should be pilot tested before application in the classroom to make certain they are appropriate for all situations, and objectives.

Keywords : Teacher Development, Learning Management in English

บทนำ

ภาษา คือ เครื่องมือสื่อสารของคนในสังคม เดียวันหรือต่างสังคม และภาษาเป็นสื่อทำให้ โครงสร้างทางสังคมมีความประณีตและสมบูรณ์ ภาษาจึงเป็นหัวใจสำคัญของการสื่อสารโดยเฉพาะ ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางที่ใช้ติดต่อสื่อสาร ทั่วไปและขอบข่ายของการใช้ภาษาตั้งกล่าวก็ ครอบคลุมทั้งโลกเป็นภาษาแห่งโอกาสล่าwiększ หนึ่งในคุณสมบัติของผู้ทำงานในแต่ละสาขาอาชีพ ในปัจจุบันล้วนกำหนดว่าจะต้องฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษได้ดี ในบรรดา 4 ทักษะทักษะ การฟังเป็นทักษะแรกของการสื่อสารถ้าฟังไม่รู้เรื่อง ก็จะไม่สามารถพูดโต้ตอบได้ (ชูป่อง กว้างสาส์ตี, 2549 : 39) ส่งผลให้ทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญในการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และความรู้สึกที่ผู้ฟังได้รับรู้และเข้าใจดูมุ่งหมายของผู้พูด ฉะนั้นการพัฒนาทักษะการพูดจึงต้องใช้เวลา นานในการฝึก (กองวิจัยทางการศึกษา, 2542 : 18-20) ในการพูดผู้พูดต้องมีความสามารถทางภาษาทุกด้าน เพื่อทำให้ผู้ฟังเข้าใจต้องถ่ายทอด ความคิด ความรู้สึกของตนเองออกมาเป็นคำพูดให้

ผู้อื่นเข้าใจ ต้องแสดงสถานภาพผู้พูดแสดงออกให้ถูกต้อง ภาษาอังกฤษเป็นภาษาทำงานที่ใช้ในการประชุมอาเซียนหรือติดต่อเป็นหลัก เมื่อว่าจะไม่มีประชาคมอาเซียน ภาษาอังกฤษก็เป็นภาษาที่ใช้แพร่หลายในการติดต่อกับต่างประเทศทั่วโลกมา นานแล้ว จึงทำให้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องก้าวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ ไม่ใช่เพียงการติดต่อสื่อสารเท่านั้น ยังมีความสำคัญเกี่ยวกับการศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิสัยทัศน์ของชุมชนโลก รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้นและมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตตามตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551 : 1) โดยมีครุเป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมตามตัวชี้วัดที่หลักสูตรกำหนดไว้ การที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และสอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมุ่งเน้นการพัฒนา

บุคลากรซึ่งเป็นมาตรฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนาครูผู้สอน ให้มีความเข้าใจตลอดจนมีทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนอีกด้วย ในการจัดการศึกษามุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุล โดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็ม (ชาญชัย รัตนสุทธิ, 2552 : 21)

การเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประถมศึกษาเป็นปัจจัยหลัก ประการที่พอกจำแนกสาเหตุอาจมาจากการตัวผู้เรียนเอง คือ ผู้เรียนอ่านคำศัพท์ไม่ออก หรือไม่รู้ความหมายของคำศัพท์ จึงทำให้่านไม่ออกและขาดการคิดวิเคราะห์คำตาม ขาดการคิดอย่างมีเหตุผลและการคิดอย่างมีระบบ จากสถานการณ์ที่เข้ากำหนดให้หรือสภาพปัจจัยด้านคุณภาพการสอนของครู คือครูผู้สอนขาดเทคโนโลยีการสอน เทคนิคที่ใช้สอนไม่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดความคิดอย่างมีเหตุผลและมีระบบตามกระบวนการทางด้านภาษา ในกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ความรู้และทักษะที่จำเป็นได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ครูไม่เข้าใจในกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ต้องมีการวิเคราะห์ผู้เรียน การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การเตรียมการสอน และการประเมินผล ซึ่งกระบวนการเหล่านี้จะทำให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้เกิดประสิทธิผล (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา, 2556 : 8)

การพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่เป็นส่วนหนึ่งในกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ส่อง (พ.ศ. 2552-2561) ดังนั้นจึงควรดำเนินการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง ทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ ที่ผ่านมาครูได้รับการพัฒนาไม่ตรง

กับความต้องการและไม่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง ดังนั้นจึงควรกำหนดแผนในการพัฒนาครูโดยการสำรวจความต้องการในการพัฒนาตนเองของครู เพื่อทำให้เนื้อหาและวิธีการพัฒนาครู มีความสอดคล้องกับความต้องการและความถนัดของครูอย่างแท้จริง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษา, 2556 : 56) ประกอบการบริหารการศึกษา แนวใหม่ที่ยึดโรงเรียนเป็นฐาน และวิธีการพัฒนางานที่เหมาะสมก็คือ การใช้หลักการประเมินครบวงจรหรือวงจรพัฒนางาน (PDCA) เพราะเป็นรูปแบบที่สะท้อนการปฏิบัติงานหรือตรวจสอบการปฏิบัติงานของคน ทำให้เข้าใจสภาพ การปฏิบัติงานของตนเอง เพื่อนร่วมงานและองค์การ สามารถตัดสินใจเลือกสภาพที่เหมาะสมกับ การดำเนินงาน ให้เกิดประสิทธิภาพ รวมทั้งมีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงผลการปฏิบัติงานหรือแก้ไขปัญหาเฉพาะจุด (สันต์ ศุนย์กลาง, 2551 : 56)

จากสภาพปัจจัยทางที่พบว่า ครูไม่เข้าใจในกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ต้องมีการวิเคราะห์ผู้เรียน การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การเตรียมการสอน และการประเมินผล จึงเป็นเหตุผล ให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาแนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เพราะการพัฒนาครูภาษาอังกฤษให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนนั้น โดยเริ่มจาก การพัฒนาตัวครูให้มีความรู้ มีทักษะและมีคุณลักษณะส่วนบุคคลที่เหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียน ส่งผลให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดี มีความรู้ความสามารถ มีทักษะและเทคโนโลยีการจัดกิจกรรมการสอนในวิชาภาษาอังกฤษ ครูมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียน ส่งผลให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสำหรับนักเรียน

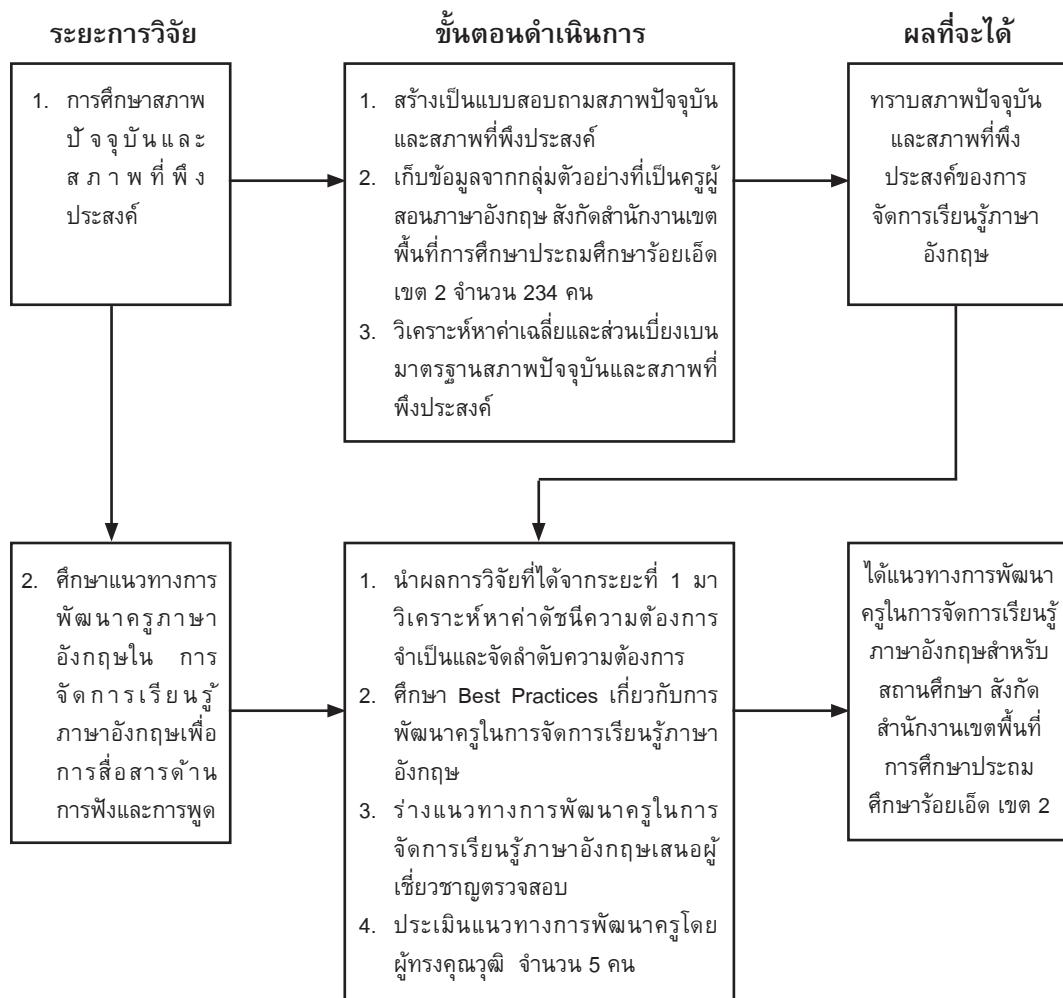
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ คือ

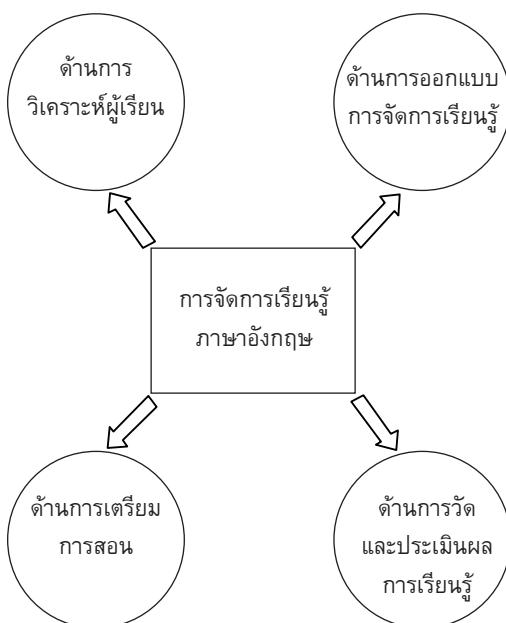

ภาพประกอบ 1 แสดงระยะการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการ และผลที่ได้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารของนักเรียน

1. ขั้นดำเนินการ

1.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ แนวคิดและทฤษฎีของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542) ; อัญชลี สารัตนะ (2542) ; สำลี รักสุทธิ์ และคณะ (2544) ; ปรียาพร วงศ์อนุตรโจน (2548) ; ประไฟ ฉลาดคิด (2548) ; ชิดา โมสิกวัฒน์ (2550) และสุวัทตรา อักษรานุเคราะห์ (2532) ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เพื่อใช้เป็นองค์ประกอบของการพัฒนาครุในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ประกอบด้วย 4 ด้าน

ภาพประกอบ 2 การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

1.2 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับนิยามศพท์

1.3 สร้างแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน

และสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ

- 1.4 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูที่ทำการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2559 จำนวน 526 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 234 คน ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบประชากรกับตารางเครชช์และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามสภาพการดำเนินการและสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 234 ฉบับ และนัดหมายเพื่อขอรับคืนภายใน 20 วัน (นับจากวันที่ส่งเอกสาร) ที่ฝ่ายงานสารบรรณของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

5. การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแต่ละฉบับ ใช้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

- 5.2 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมดมาให้คะแนนตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าวarians ของลีคิร์ท (Likerts Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ

5.3 การเปลี่ยนความหมายของคะแนนผู้หัวจัดกำหนดเกณฑ์ ความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนนเป็นดัชนี้โดยอาศัยแนวคิดของบุญชุม ศรีสะอาด (2553 : 99-100) แล้วเปลี่ยนความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.01–1.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2

1. ขั้นดำเนินการ

1.1 นำผลการวิจัยที่ได้ระยะที่ 1 มาวิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

1.2 ศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) จำนวน 1 โรงเรียน ที่เป็นโรงเรียนต้นแบบในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ คือ โรงเรียนเมืองสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกรอบสามด้านมาตรฐานด้านผู้เรียน อยู่ในระดับดีมาก

1.3 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การจัดการเรียน

รู้ภาษาอังกฤษ การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และการศึกษาดูงานหน่วยงานที่มี การปฏิบัติงานที่ดีเยี่ยม มาสังเคราะห์เพื่อนำไปสู่การนำเสนอแนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

1.4 ยกร่างแนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ จากด้านที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ให้คำแนะนำในการยกร่างแนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

1.5 ประเมินความเหมาะสมสมของแนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

2. กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้บริหารและรองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ได้มาโดยคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน ที่มีคุณสมบัติครบตามเกณฑ์ของผู้ทรงคุณวุฒิ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้ข้อมูลจากการศึกษา สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 และมาเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (ดัชนี PNI) และนำประเด็นที่มีความต้องการมากที่สุด ไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

3.2 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยได้จัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์ และ

ลงพื้นที่สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายตามวันเวลาที่ได้นัดหมายไว้ทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการด้วยตนเองเพื่อให้ข้อมูลเชิงลึก

4.2 ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ด้วยตนเอง

5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นำมาวิเคราะห์หาความถี่

5.2 การพัฒนาแนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการศึกษา

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3.71 และสภาพที่พึงประสงค์ของ การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29

2. แนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผู้วิจัยสรุปแนวทางได้ดังนี้ ควรส่งเสริมให้ครูจัดทำฐานข้อมูลของนักเรียน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยการศึกษาฝึกอบรมให้ความรู้แก่ครู การฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีเทคนิคการถ่ายทอดความรู้เพื่อจูงใจเรียน ใน การเรียนภาษาอังกฤษด้วยกิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วน

ร่วมลงมือปฏิบัติจริง การจัดฝึกอบรมครูและนักเรียนด้านแบบอังกฤษ เพื่อเป็นแกนนำในการให้ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับการทำวิจัยแก่ปัญหาและพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล สถานศึกษาสร้างความรู้ความเข้าใจในรูปแบบ เทคนิค วิธีการสอนที่เหมาะสม ด้วยวิธีการสาธิตการสอนการจัดประชุมปฏิบัติการ และใช้กระบวนการพัฒนาเพื่อถึงส่งเสริมให้ครูศึกษา ดูงานเกี่ยวกับวิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ทางภาษาอังกฤษจากครูต้นแบบสร้างครูแกนนำในการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการวัดและประเมินผล โดยมีครูพี่เลี้ยงคอยแนะนำ และให้ครูฝึกออกแบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลายโดยได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและควรนำไปทดลองใช้ก่อนนำไปใช้จริง เพื่อจะได้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่นำไปใช้ได้ในทุกสถานการณ์ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของนักเรียน

อภิปรายผล

- ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า 1) ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียน สภาพปัจจุบันพบว่า ครูใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูด มีการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และสภาพที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก่อนแรกคือ ครูมีการทบทวนบทเรียนทุกครั้งเพื่อให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน และครูสามารถจัดทำรายงานผลการเรียนรู้ของนักเรียนได้ ดังนั้น สถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มีการทบทวนบทเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน สอดคล้องกับกับแนวคิดของอัญชลี สา

รัตนะ .2542 ที่ได้อธิบายการออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนซึ่งเป็นสำคัญซึ่งประกอบด้วย การเอาใจใส่นักเรียน การปรับวิธีการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนได้ แสดงออกตลอดจนการแสวงหาวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง 3) การเตรียมการสอน สภาพปัจจุบันพบว่า ครุย根ตัวอย่าง หรือสาขิติกิจกรรมก่อนเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจก่อนจะให้ปฏิบัติกิจกรรม มีการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และสภาพที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อันแรกคือ ความสามารถวิเคราะห์เนื้อหาที่สอดคล้อง กับการพัฒนาทักษะการฟังและการพูด ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการเตรียมการสอนเป็นสิ่งสำคัญที่ครุยวรมี การวิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการและกระบวนการต่างๆ ที่ครุผู้สอนใช้ในการถ่ายทอด ความรู้ให้แก่ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในหลักการภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สอดคล้องกับสำลี รักสุทธิ (2544 : 42) กล่าวว่า การเตรียมการสอนหรือ การเตรียมแผนการสอนเป็นการวางแผนการเตรียม การที่ได้รับการจัดทำอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาได้รายวิชาหนึ่งที่เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติตามกิจกรรมที่สุด รวมทั้งสามารถเลือกกิจกรรมปฏิบัติตามความสนใจความถนัดและพัฒนาการของผู้เรียนด้วยเป็นการเตรียม การสอนอย่างมีระบบและเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ครุพัฒนาการของผู้เรียนด้วยเป็น การเตรียมการสอนอย่างมีระบบและเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ครุพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนตามอัตภาพของแต่ละบุคคล 4) การวัดและการประเมินผล การเรียนรู้ สภาพปัจจุบันพบว่า ครุมีรูปแบบการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย และมีการยึดหยุ่นของกระบวนการ วัดผลประเมินผล มีการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และสภาพที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อันแรกคือ ครุวัดพฤติกรรมการฟังและการพูดของนักเรียนโดยการให้คะแนนชั้นงานตามเกณฑ์ที่

กำหนด ดังนั้น การวัดและประเมินผลผู้เรียน สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครุมีความรู้เรื่องเครื่องมือและรูปแบบการวัดผลที่หลากหลาย รวมมีประเมินผลจากสภาพที่แท้จริงของผู้เรียนที่อยู่บนพื้นฐานของเหตุการณ์จริงในชีวิตจริง โดยยึดการปฏิบัติเป็นสำคัญมีความสัมพันธ์กับการเรียนการสอนเน้นพัฒนาการที่ปราฏให้เห็นทั้งในและนอกห้องเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของสมนึก นนธิจันทร์ (2548 : 70) ที่ได้สรุปว่าการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริงว่าเป็นการประเมินผลที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้กระทำการกิจกรรมต่างๆ ด้วยการแสดงออกหลายๆ ด้าน เพื่อนำไปแก้ปัญหาโดยใช้ทักษะกระบวนการคิดที่สับซับซ้อนที่อยู่บนพื้นฐานของเหตุการณ์ที่เป็นจริงในทุกบริบทเท่าที่จะเป็นไปได้

2. แนวทางการพัฒนาครุในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542) ; อัญชลี สารัตนะ (2542) ; สำลี รักสุทธิ และคณะ (2544); ปรียาพร วงศ์อนุตรโจน (2548) ; ประไพ ฉลาดคิด (2548) ; ธิดา โมสิกวัตน์ (2550) และสุภารา อักษรานุเคราะห์ (2532) เพื่อนำมาสังเคราะห์เพื่อใช้เป็นองค์ประกอบของการพัฒนาครุในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 และนำไปสู่การสร้างแบบสอบถามถึงสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ นำข้อมูลที่ได้มาสรุปถึงความต้องการ จำเป็นในการพัฒนา ตลอดจนการศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) จำนวน 1 โรงเรียน ที่เป็นโรงเรียนด้านแบบในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ คือ โรงเรียนเมืองสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกรอบสาม ด้านมาตรฐานด้านผู้เรียน อยู่ในระดับดีมาก ซึ่งแนวทางในการพัฒนาครุในการ

จัดการเรียนรู้วิธีการสำคัญที่นำมาใช้ในการพัฒนาครูคือ 1) การฝึกอบรม ควรส่งเสริมให้ครูจัดทำฐานข้อมูลของนักเรียน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยการศึกษาฝึกอบรมให้ความรู้แก่ครู การฝึกอบรมให้ความรู้เรื่อง หลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เทคนิคปรัชี จัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีเทคนิคการถ่ายทอดความรู้เพื่อจูงใจผู้เรียนในการเรียนภาษาอังกฤษด้วยกิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติจริง การจัดฝึกอบรมครูและนักเรียนต้นแบบ ด้านภาษาอังกฤษ เพื่อเป็น典范นำในการให้ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับการทำวิจัยแก้ปัญหาและพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล สถานศึกษาสร้างความรู้ความเข้าใจในรูปแบบ เทคนิค วิธีการสอนที่เหมาะสม ด้วยวิธีการสาขิตการสอนการจัดประชุมปฏิบัติการ และใช้กระบวนการการพัฒนา 2) การศึกษาดูงาน ส่งเสริมให้ครูศึกษาดูงานเกี่ยวกับวิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ทางภาษาอังกฤษจากครูต้นแบบสร้างครูแกนนำในการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการวัดและประเมินผล ตลอดล้องกับแนวคิดของบุญมี ก่อนบุญ (2553 : 38) ที่สรุปว่าการศึกษาดูงานคือการไปศึกษาเรื่องที่ต้องการศึกษาจากหน่วยงานหรือสถานที่อื่นที่ตรงกับประเด็นที่ต้องการโดยสามารถพนึนสภาพจริง มีโอกาสได้สัมผัสด้วยประสบการณ์ต่างๆ เช่น การดู การฟัง การสัมภาษณ์ การสอบถาม การสนทนากับแหล่งเรียนรู้ 3) การใช้ระบบพัฒนา ควรให้ครูฝึกออกแบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลายโดยได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและควรนำไปทดลองใช้ก่อนนำไปใช้จริง เพื่อจะได้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่นำไปใช้ได้ในทุกสถานการณ์และตลอดล้องกับวัตถุประสงค์ของเนื้อหา โดยใช้ระบบพัฒนา คือแผนนำเสนอบนแบบ และงานการวิจัยยังตลอดล้องกับผลการวิจัยของ ชนิษฐา อิ้มสำอาง (2556 : 78) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาครูด้านการจัด

กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โรงเรียนวาปีปทุม อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม และพบว่าการฝึกอบรม การศึกษาดูงานและการใช้ระบบพัฒนา ให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม สามารถนำความรู้นี้ไปจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้มีความมั่นใจในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และนำไปใช้สอนได้จริง และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษได้บรรลุตามความมุ่งหมายของการพัฒนา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากข้อค้นพบของการวิจัยที่พบว่า ควรส่งเสริมให้ครูจัดทำฐานข้อมูลของนักเรียน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ดังนั้นสถานศึกษาควรจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการจัดทำฐานข้อมูลของนักเรียน การฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และเทคนิคปรัชี จัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย

1.2 จากข้อค้นพบของการวิจัยที่พบว่า ควรส่งเสริมให้ครูศึกษาดูงานเกี่ยวกับวิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ทางภาษาอังกฤษจากครูต้นแบบ สร้างครูแกนนำในการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการวัดและประเมินผล ดังนั้นสถานศึกษาควรมีการจัดฝึกอบรมครูและนักเรียนต้นแบบด้านภาษาอังกฤษ เพื่อเป็น典范นำในการให้ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ และมีครูพัฒนา คือแผนนำเสนอบนแบบและงานการวิจัยยัง

1.3 จากข้อค้นพบของการวิจัยที่พบว่า ควรสร้างความรู้ความเข้าใจในรูปแบบ เทคนิค วิธีการสอนที่เหมาะสม การออกแบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ดังนั้นสถานศึกษาควรจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับรูปแบบ

เทคนิคและวิธีการวัดผลประเมินผลที่เหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับโปรแกรมการพัฒนาครูในด้านการจัดเรียนรู้ที่เน้นทักษะเฉพาะด้าน ที่พัฒนาขึ้นในสถานศึกษาอื่นและสถานศึกษาระดับอื่นๆ เพื่อการปรับปรุงระบบดังกล่าวให้เหมาะสมกับสถานศึกษาระดับนั้นๆ

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อติดตามผลหรือการศึกษาเพิ่มเติมในด้านการนำโปรแกรมไปใช้เพื่อได้ข้อสนับสนุนที่แตกต่างนำมาปรับปรุงและพัฒนาในกระบวนการและการเนื้อหาเพิ่มเติมของโปรแกรมต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชชัย วิตรนันท์ ประธานควบคุม วิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ข้อคิด และข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก่ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการศึกษาค้นคว้า

เอกสารอ้างอิง

กรมอาชีวิน กระทรวงการต่างประเทศ. (2556). แผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความ มั่นคง อาชีวิน (พ.ศ.2552-2558). กรุงเทพ : เพจเมคเกอร์.

กองวิจัยทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). คู่มือครุแห่งการจัดทำแผนการสอนพัฒนาศักยภาพ โครงการทดลองพัฒนาศักยภาพของเด็กไทย. กรุงเทพ : โรงพิมพ์ช่วงพิมพ์.

ชนิษฐา อิมสำอาง. (2556) การพัฒนาครุด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการ พูดภาษาอังกฤษ โรงเรียนนาปีปุ่ม อำเภอปีปุ่ม จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,

ชาญชัย รัตนสุทธิ. (2552) การพัฒนาความเป็นมืออาชีพของครูด้วยกระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานีเขต 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,

ธุปทอง กวางสวัสดิ์ (2549) การสอนภาษาอังกฤษ. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ธิดา โมสิกรัตน์ และคณะ (2550). การพัฒนาวิธีการเรียนรู้ร่วมกันโดยการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน สำหรับ นักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช : กรณีศึกษาชุดวิชาไทยศึกษา จังหวัดสุโขทัย

บุญชุม ศรีสะอะด (2553) การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์สุวิริยาสาส์น บุญมี ก่อนบุญ. (2553) รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทีมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ปด.ช.สกลนคร : มหาวิทยาลัย ราชภัฏสกลนคร,

ประไฟ ฉลาดคิด. (2548) หลักการสอน. กรุงเทพ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา,

ปรียวาร วงศ์อนุตโรจน์. (2548). จิตวิทยาอุตสาหกรรม. กรุงเทพ : ศูนย์สื่อเสริม กรุงเทพฯ.

สมนึก นันธิจันทร์. (2548). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549) ยุทธศาสตร์การพัฒนาครุ คณาจารย์ และบุคลากร ทางการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2549-2553. 2549. <www.obec.go.th>

สำนักงานเลขานุการศึกษา. (2551) ครอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติดูบบ๊บที่ 10 พ.ศ.2550-2554 ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545- 2559,

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวง ศึกษาธิการ. (2551) . ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและ พลศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด,

สำลี รักสุทธิ์และคณะ. (2544). เทคนิคบริการพัฒนาหลักสูตรแบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.

สุภัตรา อักษรานุเคราะห์. (2532). การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัญชลี สารัตนา (2542) “การศึกษาแบบบูรณาการ”, วิชาการ. 12 (มีนาคม 2542), 27-31